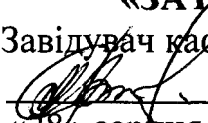

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри, доцент
 О.В. Міщенко
«28» серпня 2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

КАРТОГРАФІЯ З ОСНОВАМИ

ТОПОГРАФІЇ

спеціальність – 101- «Екологія»

галузь знань - 10 – «Природничі науки»

освітній ступінь – «Бакалавр»

факультет - агротехнологій та екології

Робоча програма навчальної дисципліни «Картографія з основами топографії» для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 101- «Екологія».

Розробник **Міщенко О.В.**, доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова.

Протокол від «28» серпня 2017 року № 40.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Екологія».

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1.

«29» серпня 2017 року

Голова (Коваленко Н.П.)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4
Місце в індивідуальному навчальному плані студента – вибіркова	
Рік навчання (курс)	2-й
Семестр	4-й
Лекції (годин)	12
Лабораторні (годин)	28
Самостійна робота (годин)	80
Вид підсумкового контролю	Залік

3. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Картографія з основами топографії» є формування у фахівців зі знаннями і практичними навичками відображення земної поверхні в геометричному відношенні, відображенні і дослідженні об'єктів, явищ природи та суспільства (їх розміщення, властивостей, взаємозв'язків і змін у часі) шляхом топографо-геодезичних вимірювань та картографічних зображень екологічної тематики.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Картографія з основами топографії» є навчити здобувачів вищої освіти здобувати відповідний обсяг теоретичних, методологічних знань та практичних навичок з організації раціонального природокористування, оптимізації навколишнього середовища, збору достовірних відомостей про стан господарських та природних об'єктів.

Компетентності:

загальні:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові:

- знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Програмні результати навчання:

- розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
- проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
- поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
- підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.
- обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет та задачі топографії й картографії у вирішенні екологічних та природоохоронних питань. Картографічні образно-знакові просторові моделі.

Тема 2. Топографічні плани, карти і атласи.

Тема 3. Вимірювання на топографічних картах, пов'язані з координатами точок.

Тема 4. Картографічне моделювання при екологічному вивченні територій.

Тема 5. Вимірювання перевищень.

Тема 6. Зображення місцевості на топографічних картах.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		лаб.	с.р.	
Тема 1. Предмет та задачі топографії й картографії у вирішенні екологічних та природоохоронних питань. Картографічні образно-знакові просторові моделі.	5	2		3
Тема 2. Топографічні плани, карти і атласи	19	2	8	9
Тема 3. Вимірювання на топографічних картах,	13	2		11

пов'язані з координатами точок.				
Тема 4. Картографічне моделювання при екологічному вивченні територій.	16	2	4	10
Тема 5. Вимірювання перевищень.	44	2	8	34
Тема 6. Зображення місцевості на топографічних картах.	23	2	8	13
Усього годин	120	12	28	80

5. Теми лабораторних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 2. Топографічні плани, карти і атласи.	
1. <i>Масштаби. Точність масштабу. Визначення відстаней за топографічною картою.</i>	4
2. <i>Розв'язування задач за топографічною картою на координати точок</i>	4
Тема 4. Вимірювання на топографічних картах, пов'язані з координатами точок.	
3. <i>Визначення кутів орієнтування за топографічною картою</i>	4
Тема 5. Вимірювання перевищень.	
4. <i>Визначення площ ділянок за топографічною картою</i>	4
5. <i>Вимірювання горизонтальних і вертикальних кутів теодолітом. Обчислення координат точок теодолітного ходу.</i>	4
Тема 6. Зображення місцевості на топографічних картах.	
6. <i>Будова та перевірки нівеліра</i>	4
7. <i>Технічне нівелювання</i>	4
Разом, год.	28

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Предмет та задачі топографії й картографії у вирішенні екологічних та природоохоронних питань. Картографічні образно-знакові просторові моделі.	3
Тема 2. Топографічні плани, карти і атласи.	9
Тема 3. Вимірювання на топографічних картах, пов'язані з координатами точок.	11

	Тема 4. Картографічне моделювання при екологічному вивченні територій.	10
	Тема 5. Вимірювання перевищень.	34
	Тема 6. Зображення місцевості на топографічних картах.	13
	Разом, год.	80

7. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання з дисципліни «Картографія з основами топографії» зі спеціальності «Екологія» навчальним планом не передбачено.

8. Методи та критерії контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань магістрів та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- відвідування лекцій та ведення конспекту;
- виконання та захист лабораторних робіт;
- написання та захист тематичної контрольної роботи;
- виконання завдань із самостійної роботи (написання рефератів за темами, винесеними на самостійну роботу).

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом - залік.

Оцінки, отримані під час поточного контролю, враховуються при атестації студентів та під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Матеріали, що стосуються методів контролю знань ЗВО, представлено у Комплексі навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи ЗВО				Разом по темі
	Відвідування лекцій і ведення конспекту	Виконання та захист лабораторних робіт	Виконання самостійної роботи	Виконання контрольної роботи	

Тема 1. Предмет та задачі топографії й картографії у вирішенні екологічних та природоохоронних питань. Картографічні образно-знакові просторові моделі.	2		6		8
Тема 2. Топографічні плани, карти і атласи	2	10	6	5	23
Тема 3. Вимірювання на топографічних картах, пов'язані з координатами точок.	2		6		8
Тема 4. Картографічне моделювання при екологічному вивченні територій.	2	10	6		18
Тема 5. Вимірювання перевищень.	2	10	7		19
Тема 6. Зображення місцевості на топографічних картах.	2	10	7	5	24
Разом	12	40	38	10	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виконання завдань на лабораторних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	3	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)

Виконання тематичної контрольної роботи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше

		90% потрібної інформації)
Достатній	4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	3	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	2	Здобувачем надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Виконання завдань самостійної роботи

Рівні навчальних досягнень	Бали		Критерії оцінювання навчальних досягнень
	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
Високий	6	7*	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 80-90% потрібної інформації)
Достатній	5	6*	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 65-75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	4	5*	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)

*- пояснення за темами 5 та 6 самостійної роботи

11. Рекомендована література

Основна

1. Барановський В. А. Екологічна географія і екологічна картографія. - К.: Фітосоціоцентр, 2001.
2. Божок А. П., Осауленко Л. Є., Пастух В. В. Картографія. – К.: Фітосоціоцентр, 1999.
3. Ващенко В., Літинський В., Перій С. Геодезичні прилади та приладдя. – Львів: Євросвіт, 2003.
4. Геодезія. Частина перша / За загальною редакцією С.Г. Могильного і С.П. Войтенка. – Донецьк, 2003.
5. Господинов В. Г., Сорокин В. Н. Топографія – М.: МГУ, 1974.
6. Земледух Р. М. Картографія з основами топографії – К.: Вища школа, 1993. Інженерна геодезія / За редакцією П. Г. Черняги. – Рівне, 1999.
7. Матусевич К. М., Матусевич М. К. Основи топографії. – Рівне: Волинські обереги, 2001.
8. Салищев К. А. Картоведение. – М.: МГУ, 1990.
9. Топографія с основами геодезии / Под редакцией А. С. Харченко. – М.: Высшая школа, 1986.
10. Южанинов В. С. Картографія с основами топографии. – М.: Высшая школа, 2001.

Допоміжна

1. Куприн А. М. Слово о карте. – М.: Недра, 1987.
2. Козаченко Т. І., Пархоменко Г. О., Молочко А. М. Картографічне моделювання. – Вінниця: Антекс - У ЛТД, 1999.
3. Україна. Природне середовище та людина. Серія карт 1:6000000. – К.,1993.

12. Інформаційні ресурси

1. ГІС-пакети ArcInfo, ArcView, MapInfo, AutoCAD MAP.
2. <http://rstu.rv.ua/metods/nmukzgg.html>.